

Ramowa Dyrektywa Wodna i jej wdrażanie w Polsce

Doświadczenia z konsultacji społecznych

Anna Smółka

Polski Klub Ekologiczny
Koło Miejskie w Gliwicach

*Coalition
Clean Baltic*

Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/EC

„Woda nie jest produktem handlowym takim jak każdy inny, ale raczej dziedzicznym dobrem, które musi być chronione, bronię i traktowane jako dziedzictwo...”

***Dyrektywa ma na celu osiągnięcie
„dobrego stanu wód” we Wspólnocie Europejskiej
do 2015 r.***

***ZRÓWNOWAŻONE PLANY ZARZĄDZANIA WODAMI
W DORZECZACH MUSZĄ ZAWIERAĆ :***

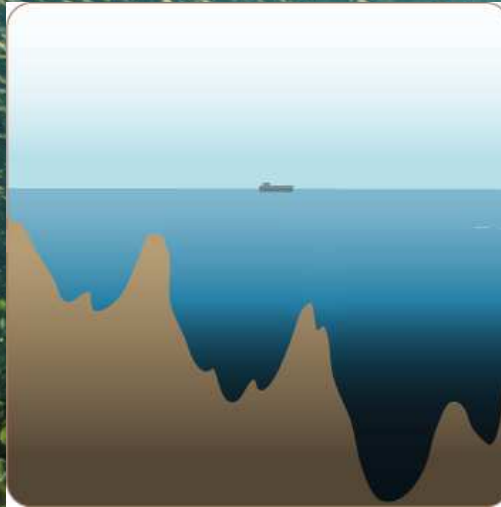
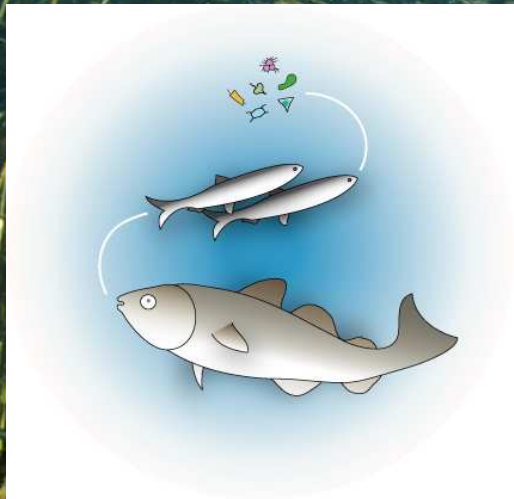
ANALIZA STANU DORZECZA

CELE ŚRODOWISKOWE

PROGRAMY DZIAŁAŃ

ANALIZA EKONOMICZNA

Population -

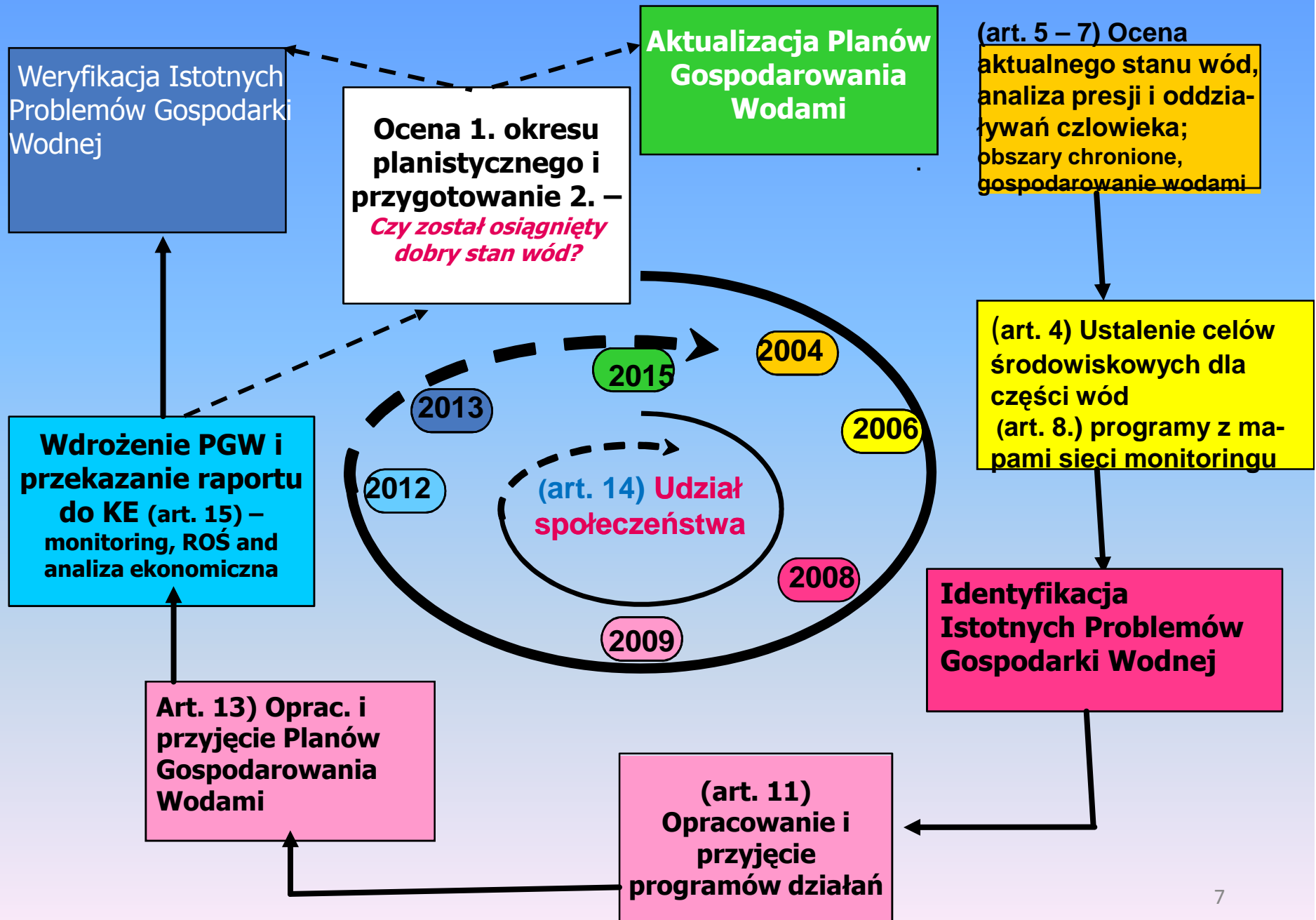
Ludność w Polsce

- ▶ 38.2 mln = **45** % ludności zlewiska Bałtyku (85 mln - all Baltic nations)
- ▶ Średnia gęstość zaludnienia – 122 M / km²
- ▶ 61.4% to ludność miejska
- ▶ **38.6%** ludności zamieszkuje obszary nie aglomeracyjne tj. o zabudowie rozproszonej
- ▶ 14.7 mln ludzi zamieszkuje ok. 40 000 wsi (in settlements)

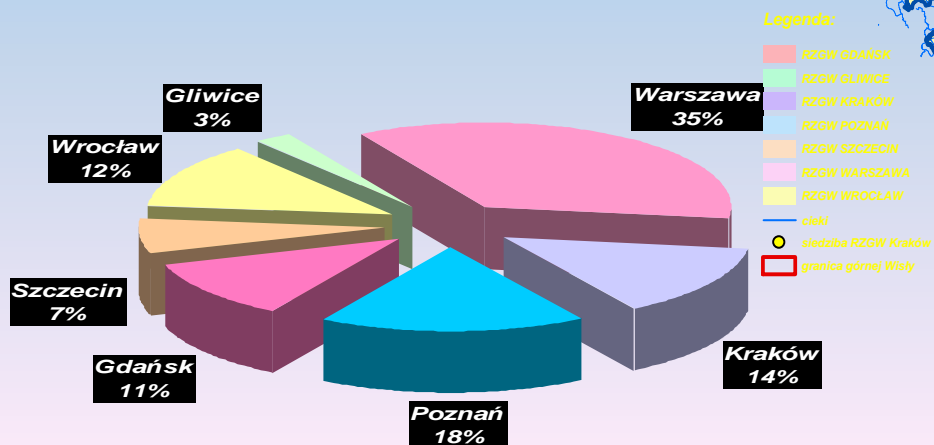
Po wdrożeniu Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków (KPOŚ) w 2015r. – nadal **ponad 5 mln** ludzi w Polsce będzie pozbawionych bezpiecznych dla zdrowia i środowiska systemów oczyszczania ścieków.

Ramowa Dyrektywa Wodna – cykl planistyczny

Organizacja służb gospodarki wodnej w Polsce – 7 Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej i KZGW

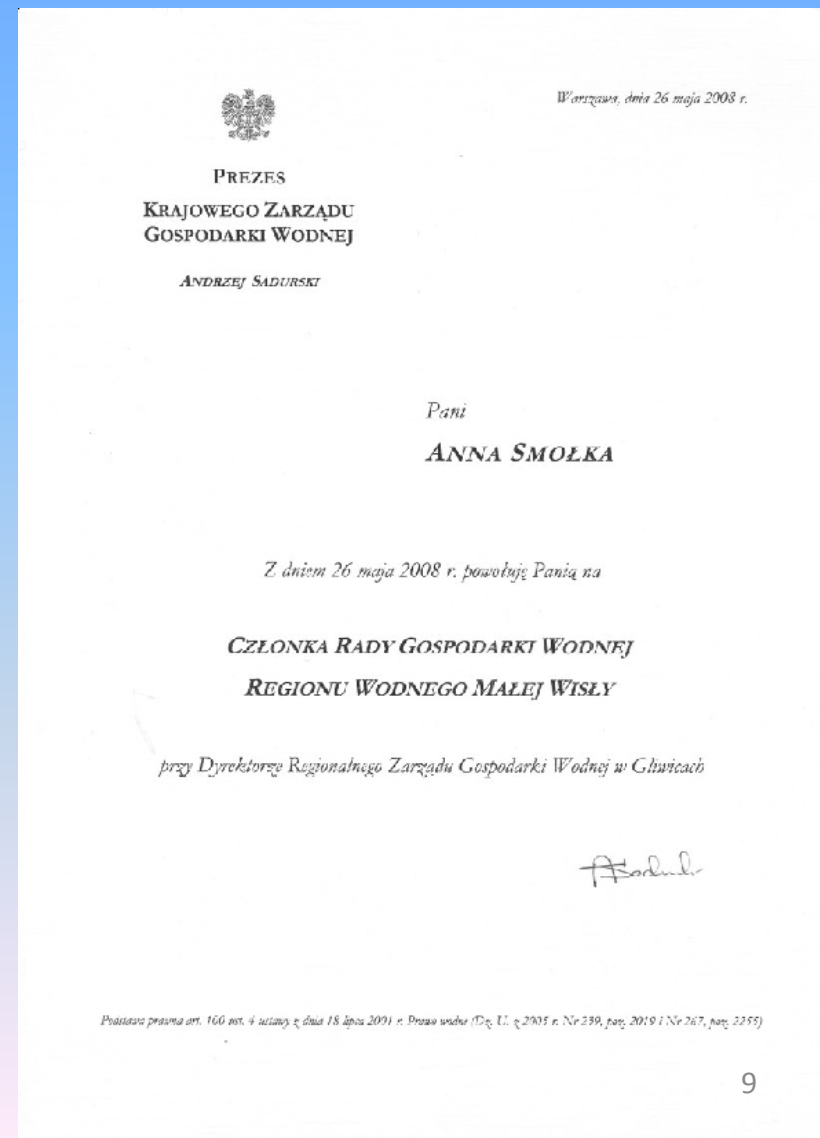
Powierzchnie Zarządów Zlewni

Reprezentowanie PKE w Radzie Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Małej Wisły

- Nominacja dn. 26.05.2008 (do 08.2012)
- PKE Region Górnośląski (30 instytucji)
- 7 sesji plenarnych RZGW i seminaria
- Forum wymiany doświadczeń i opinii
- Plany Gospodarki Odpadowej gmin
- Komisja ds. Konsultacji Społecznych
- Materiały informacyjne i edukacyjne nt. gospodarki wodnej, RDW, PGW
- III Krajowe Forum Wodne nt. PGW
25 – 26 marca 2009 w Rawie Mazow.

www.rzgw.gliwice.pl

Istotne Problemy Gospodarki Wodnej (IPGW)

Przegląd IPGW w zlewni Wisły

1. Zagrożenie powodziowe
2. **Niedostateczna sanitacja obszarów wiejskich i rekreacyjnych**
3. Nieoczyszczone ścieki komunalne i przemysłowe odprowadzane do wód powierzchniowych
4. Skutki suszy
5. Zanieczyszczenia obszarowe z rolnictwa
6. Zaburzenia ciągłości biologicznej rzek
7. Nadmierne rozdysponowanie zasobów wodnych
8. Zaśmiecanie koryt rzek i potoków
9. Konflikty interesów użytkowników wód
10. Niedostateczna edukacja i świadomość ekologiczna
11. Nieodpowiedni system opłat i dopłat
12. Brak dostatecznego finansowania gospodarki wodnej
13. Problemy org.- kompetencyjne służb wodnych; rozproszona struktura
14. Brak systemu udostępniania danych dot. gospodarki wodnej
15. niespójność przepisów prawnych
16. Planowanie przestrzenne nieprzyjazne gospodarce wodnej.

Istotne Problemy Gospodarki Wodnej (IPGW)

Przegląd IPGW w zlewni Odry

1. Zagrożenie powodziowe
2. Zaburzenia ciągłości biologicznej rzek
3. Nieoczyszczone ścieki komunalne i przemysłowe odprowadzane do wód powierzchniowych
4. Zmiany naturalnych warunków hydromorfologicznych wód powierzchniowych poprzez zabudowę hydrotechniczną i regulacje rzek i potoków
5. Zanieczyszczenia obszarowe z rolnictwa
6. **Niedostateczna sanitacja obszarów wiejskich**
7. Utrata naturalnej retencji zlewni
8. Nadmierne rozdysponowanie zasobów wodnych
9. Zaśmiecanie koryt rzek i potoków
10. Niedostateczna edukacja i świadomość ekologiczna
11. Nieodpowiedni system opłat i dopłat
12. Brak dostatecznego finansowania gospodarki wodnej
13. Problemy org.-kompetencyjne służb wodnych; rozproszona struktura zarządzania GW
14. Brak systemu przekazywania danych dot. GW
15. Niespójność i niejednoznaczność przepisów
16. Planowanie przestrzenne nieprzyjazne gospodarce wodnej.

Podsumowanie programów działań w PGW (cała Polska wg KZGW)

Ilość JCWP rzek 2661

Ilość niezagrażonych JCWP 2107

Ilość **zagrożonych** JCWP **554**

Ilość JCWP podlegających derogacjom **914**

Ilość JCWPd 90

Ilość **zagrożonych** JCWPd **48**

Ilość JCWPd podlegających derogacjom **18**

Koszty działań A **14 237 678,14** [tys. PLN]

Koszty działań B **30 522 655,12** [tys. PLN]

Koszty działań uzupełniających **2 476 059,13** [tys. PLN]

Razem > 47 mld PLN !!!

Derogacja - wyłączenie państwa członkowskiego UE (czasowe lub trwałe) z obowiązku wypełnienia części (**specjalnie wynegocjowanych**) zobowiązań płynących z prawa wspólnotowego

Wdrażanie Ramowej Dyrektywy Wodnej – konsultacje z udziałem społeczeństwa?

3 fazy konsultacji wdrażania RDW:

1. 22.12.2006 – 22.06.2007 – Harmonogram i organizacja procesu wdrażania RDW
2. 22.12.2007 – 22.06.2008 – *Istotne Problemy Gospodarki Wodnej dla obszarów dorzeczy*
3. 22.12.2008 – 22.06.2009 – projekty Planów Zarządzania Wodami w dorzeczach

Formy konsultacji: plakaty, ulotki, broszury, ankiety rozsyłane do instytucji, artykuły w prasie fachowej, strony internetowe rzgw i kkgw, zbieranie opinii członków rad regionów wodnych (~300 przedstawicieli inst., organizacji, administracji), spotkania w terenie, panele dyskusyjne (6 na obszarze RZGW Gliwice w 3. fazie konsultacji)

Krajowe Forum Wodne (I – III) – dominują interesy grup zawodowych (rybacy, żegluga)

Wg „Eurobarometer on water” tylko **2%** Europejczyków wzięło udział w konsultacjach społecznych nad RDW-PGW: Świadomość nt. PGW wykazało aż **28%** Polaków (I m.), **22%** Czechów i Holendrow (II m.) przy średniej EU – 14%.

Czy udało się zaangażować wszystkich interesariuszy?

Grupy docelowe konsultacji

Na obszarze dorzecza Wisły zorganizowano **w II turze konsultacji 16 spotkań dyskusyjnych (RZGW w Krakowie – 10, RZGW w Warszawie – 4, RZGW w Gliwicach – 2)**

**Frekwencja: 50 – 80 osób
- łącznie 722 osoby**

- **Użytkownicy, których działalność oparta jest na korzystaniu z wody: przemysł, w tym energetyka wodna, rolnictwo i hodowla (gospodarstwa rybackie, izby rolnicze), leśnictwo, usługi w tym również komunalne,**
- **Administracja samorządowa, gminna, powiatowa i wojewódzka, do której obowiązków należy dbanie o stan środowiska, (w tym: wojewódzkie zarządy melioracji i urzędzeń wodnych)**
- **Ekologiczne organizacje pozarządowe, działających w zakresie ochrony środowiska,**
- **Inni: instytuty naukowo-badawcze, stowarzyszenia naukowe.**
- **RZGW Gliwice zorganizowało spotkanie w SP w Toszku, połączone z konkursem plastycznym.**
- **W III turze konsultacji RZGW Gliwice odbyto 6 spotkań: w Olkuszu (25.05), Kędzierzynie Koźlu (27.05), w Raciborzu (1.06), w Będzinie (3.06), w Tychach (4.06) w Wiśle (9.06).**

Ankieta 2. fazy konsultacji (IPGW)

ANKIETA

NA TEMAT ISTOTNYCH PROBLEMÓW
GOSPODARKI WODNEJ DLA OBSZARÓW DORZECZY

Druga tura
konsultacji
społecznych
OD 22 GRUDNIA 2007 r.
DO 22 CZERWCA 2008 r.

Sfinansowano ze środków V PI EFP Phare, na zamówienie Ministra Środowiska

Szanowni Państwo,

Mieszkańcy różnych regionów Polski borykają się z różnymi problemami związanymi ze środowiskiem wodnym – z zanieczyszczeniami wody, z jej brakiem, zagrożeniem powodziowym i wieloma innymi. Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej oraz Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej prowadzą prace nad planami gospodarowania wodami w Polsce, których nadrzędnym celem jest poprawa stanu środowiska wodnego.

Prosimy Państwa o wypełnienie poniższej ankiety i wskazanie tych problemów związanych z gospodarką wodną, które występują w Państwa miejscu zamieszkania i które są najbardziej dotkliwe w codziennym życiu. Dzięki uzyskanym od Państwa informacjom przygotowywane plany będą lepiej odpowiadały lokalnym potrzebom, a w rezultacie wpłyną na poprawę stanu wód w Polsce i poprawę jakości życia w Państwa społeczności.

Ankieta ma charakter anonimowy, a jej wypełnienie nie powinno zabrać więcej niż kilka minut.

Dziękujemy!

Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej

Konsultacje *Przeglądu istotnych problemów gospodarki wodnej* są prowadzone od 22 grudnia 2007 r. do 22 czerwca 2008 r.

OPINIE NT. STANU WÓD W OKOLICY ZAMIESZKANIA

1. Wymienimy Panu/Pani kilka problemów dotyczących stanu wód.

a) Proszę wskazać, które z nich dotyczą Pana/Pani miejsca zamieszkania? [proszę wstawić znak „X” w wybranym polu w każdym punkcie]

Problem	bardzo duży problem	znaczący problem	niezbyt duży problem	to się zdarza, ale nie jest to problem	tego typu problem w nie ma	nie wiem
1. z powodu braku zabezpieczeń (np. wałów, systemów ostrzeżeń itp.) występuje zagrożenie powodzią		X				
2. woda w okolicznych zbiornikach wodnych, rzekach, potokach jest zanieczyszczona przez zakłady przemysłowe	X					
3. okoliczne zbiorniki wodne, rzeki, potoki są zanieczyszczone przez gospodarstwa rolne (np. przez nawozy)		X				
4. brakuje kanalizacji i ludzie odprowadzają ścieki do okolicznych rzek, potoków czy zbiorników wodnych		X				
5. w przypadku suszy brakuje zbiorników z zapasową wodą		X				
6. koryta rzek i potoków są zaśmiecone przez ludzi, przypominają wysypiska			X			
7. nie ma żadnej kontroli nad poborem wód, więc nie wiadomo, ile kto zużywa i na ile jej wystarczy			X			
8. tereny ze zbiornikami wodnymi, które mogłyby być rekreacyjne, są zanieczyszczone i zaniedbane			X			
9. inne (jakie?)						

W 2. turze konsultacji nt. Istotnych Problemów GW na obszarze Polski rozprawdzono łącznie 20 489 ankiet, w tym:

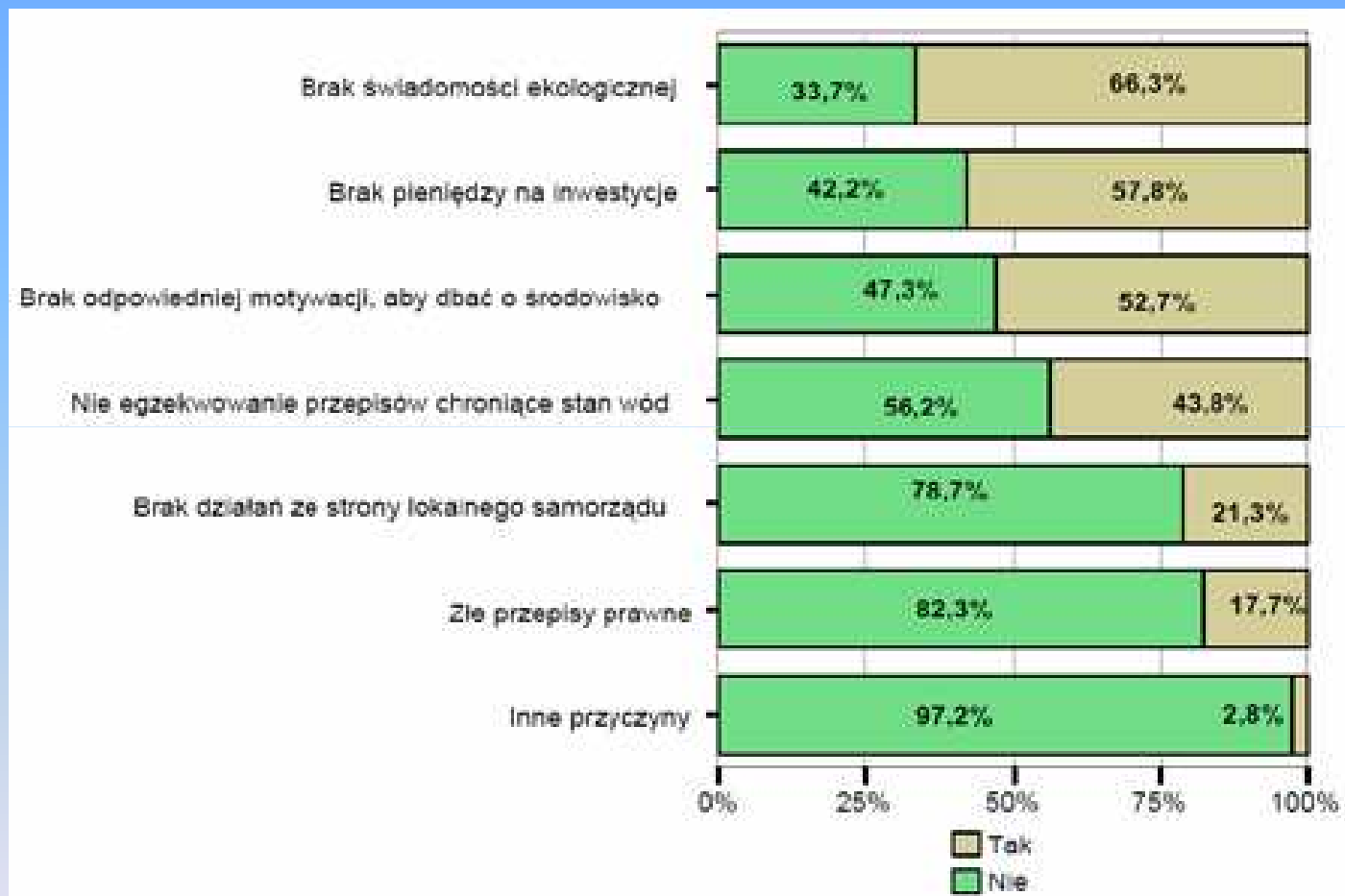
Obszar dorzecza Wisły – 10 348 ankiet

Obszar dorzecza Odry – 10 141 ankiet

**Na obszarze Polski otrzymano łącznie
5113 ankiet (25% zwrotu),
w tym:**

Obszar dorzecza Wisły – 2 597 ankiet (26 % zwrotu)

Badania ankietowe - Główne przyczyny ***problemów ze stanem wód*** rezultaty ankiet wg RZGW Krakow

Plany Gospodarowania Wodami – poddane konsultacjom społecznym w 3. fazie konsultacji

Plakat zachęcający do udziału w konsultacjach

Proces konsultacji odbywał się na poziomach:

- Krajowym (KZGW)
- Regionalnym (7 RZGW)

Wg danych MGGP - firmy opracowującej PGW do KZGW wpłynęło do dn.22.VI. **ok.3000 wniosków pisemnych** z całego kraju

Ankieta III etapu – nieadekwatna do zakresu PGW, udawana konsultacja

II. W projektach planów gospodarowania wodami opisano obecny stan wód i środowiska wodnego w Polsce. Czy podane informacje odpowiadają stanowi wód w Pana/Pani miejscu zamieszkania? (Proszę zaznaczyć X przy wybranej odpowiedzi).

Tak, całkowicie	
Tak, ale nie w pełni	
Całkowicie nie	
Nie mam zdania	X

III. W projektach planów gospodarowania wodami przewidziano do realizacji działania, których celem jest osiągnięcie dobrego stanu wód. Proszę określić, w której z grup wprowadzenie działań jest istotne dla rozwiązania problemów związanych z wodą i środowiskiem wodnym w Pana/Pani miejscu zamieszkania. (Dla każdej z wymienionych grup proszę zaznaczyć X przy wybranej odpowiedzi).

	Grupy dla których zaplanowano działania	Bardzo istotne	Istotne	Mało istotne	Nieistotne	Nie mam zdania
I	Gospodarka komunalna		X			
II	Rolnictwo i leśnictwo			X		
III	Stosunki wodne oraz ochrona ekosystemów od wód zależnych			X		
IV	Przemysł	X				
V	Zagospodarowanie przestrzenne		X			
VI	Działania organizacyjno-prawne i edukacyjne		X			

IV. W broszurze informacyjnej dołączonej do ankiety opisane są najistotniejsze działania w każdej z wymienionych powyżej grup. Czy według Pana/Pani proponowane działania rozwiążą problemy związane z wodą w Pani/Pana miejscu zamieszkania? (Proszę zaznaczyć X przy wybranej odpowiedzi).

Tak, proponowane działania w pełni odpowiadają potrzebom poprawy stanu wód w moim miejscu zamieszkania	
Proponowane działania częściowo odpowiadają potrzebom poprawy stanu wód w moim miejscu zamieszkania	
Proponowane działania są całkowicie niedostosowane do istniejących problemów związanych z wodą i środowiskiem wodnym w moim miejscu zamieszkania	
Nie mam zdania	X

V. Jak ocenia Pan/Pani projekt planu gospodarowania wodami dla obszaru dorzecza, w którym Pan/Pani mieszka? (We wszystkich wierszach proszę zaznaczyć X przy wybranej odpowiedzi).

	Zgadzam się	Nie zgadzam się	Nie mam zdania
Projekt planu gospodarowania wodami jest właściwie opracowany i powinien zostać wdrożony dla poprawy stanu wód			X
Działania zawarte w projekcie planu gospodarowania wodami odzwierciedlają rzeczywiste potrzeby użytkowników wód (w tym również środowiska wodnego)			X
Projekt planu gospodarowania wodami stwarza odpowiednie warunki rozwoju dla wszystkich użytkowników wód			X

VI. Poprawa stanu wód i środowiska wodnego wymagać może wprowadzenia polityki opłat za wodę, której celem jest racjonalne jej użytkowanie. Wysokość opłat za wodę powinna być Pana/Pani zdaniem: (We wszystkich wierszach proszę zaznaczyć X przy wybranej odpowiedzi).

	Tak	Nie	Nie mam zdania
Naliczana proporcjonalnie do dochodów gospodarstwa domowego		X	
Naliczana na takiej samej podstawie dla wszystkich użytkowników (gospodarstwa domowe, przemysł, rolnictwo)	X		
Zróżnicowana dla różnych gmin w zależności od trudności w zaopatrzeniu w wodę	X		

VII. Jaki jest opłacany przez Pana/Panią roczny rachunek za wodę w porównaniu do rachunku za gaz i prąd? (W obu kolumnach proszę zaznaczyć X przy wybranej odpowiedzi).

	gaz	prąd
Wyższy		
Porównywalny		
Niższy	X	X

VIII. Realizacja działań zmierzających do poprawy stanu wód i środowiska wodnego wiązać się będzie z kosztami. Czy zgodziłby się Pan/zgodziła Pani opłacać wyższe rachunki, jeśli wpłynęłyby to na poprawę stanu wód? (Proszę zaznaczyć X przy wybranej odpowiedzi).

Tak		X
Nie		
Nie mam zdania		
Nie dotyczy (nie ma konieczności poprawy stanu wód, stan ten jest dobry)		

IX. Jaką drogą chce Pan/Pani otrzymywać informacje dotyczące gospodarki wodnej i stanu wód w Pana/Pani miejscu zamieszkania? (Można zaznaczyć X przy kilku wybranych odpowiedziach).

W czasopiśmie (biuletynie) samorządowym	X
W lokalnej telewizji	
W lokalnych programach radiowych	
W lokalnej prasie	
Podczas spotkań informacyjnych lub konsultacyjnych odbywających się blisko miejsca zamieszkania	
Na stronach internetowych	X
Przy okazji regulowania rachunków i opłat za wodę i ścieki	
Inny sposób (jaki?)	
Nie chcę otrzymywać informacji dotyczących gospodarki wodnej i stanu wód	

X. Czy brała(a) Pan/Pani udział w poprzednich turach konsultacji społecznych? (Proszę zaznaczyć X w obu turach przy wybranej odpowiedzi).

Tura konsultacji społecznych	Tak	Nie	Nie wiedziałem/łam o możliwości udziału
I tura konsultacji dotycząca harmonogramu i programu prac związanych z opracowaniem planów gospodarowania wodami w obszarach dorzeczy			X
II tura konsultacji dotycząca istotnych problemów gospodarki wodnej	X		

Wrocław, Warszawa czerwiec 2009

**Uwagi do
Planu Gospodarowania Wodami dla obszaru dorzecza Odry
Oprac. Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej.**

BARDZO KRYTYCZNY TEKST (3 str. A4) dotyczący:

- Formy, braku czytelności, analiz,
- „historyczne” dane ekonomiczne i nieaktualne struktury zarządzania
- Brak warunków referencyjnych oraz oceny i hierarchizacji oddziaływań
- problem zanieczyszczeń obszarowych pobieżnie pokazany (sanitacja!)
- brak oceny i planów renaturyzacji silnie zmienionych wód -48% zlewni Odry)

„(!!!) 13. Nasze organizacje mają raczej poczucie, że była nie była to konsultacja społeczna ale jakaś konsultacja wewnątrz struktur administracji. Społeczeństwo i organizacje ekologiczne były bardzo słabo lub wcale nie poinformowane o tym procesie”

Podpisali:

Radostaw Gawlik, Stowarzyszenie Ekologiczne Eko-Unia

Artur Furdyna, Towarzystwo Iny i Gowienicy

Mira Stanisławska- Meysztowicz, Fundacja Nasza Ziemia

Anita Słomiany, Fundacja Sprzątanie Świata Polska

POLSKI KLUB EKOLOGICZNY
w Krakowie

Koło Miejskie w Gliwicach

ul. Ziemowita 1 44-100 Gliwice

tel /fax 032- 231-85-91, e-mail: biuro@pke, www.pkegliwice.pl

(FRAGMENT PISMA)

Gliwice dnia 11 marca 2009r.

LDz. 39/09

Szanowny Pan Przew. Rady G.W.
Regionu Wodnego Małej Wisły
Mgr inż. Ryszard Jakubowski

W sprawie: **Postulatów na III Forum Wodne**

Polski Klub Ekologiczny - członek Koalicji na Rzecz Czystego Bałtyku (Coalition Clean Baltic) włączając się w proces konsultacji społecznych towarzyszących opracowywaniu Planów Gospodarowania Wodami, postuluje temat **zrównoważonej sanitacji** jako istotny dla rozwiązania problemu niedostatecznej sanitacji obszarów wiejskich i rekreacyjnych, problemu nierozwiązanego na terenie wszystkich polskich zlewni.

„Wyposażenie w infrastrukturę służącą zbieraniu i oczyszczaniu ścieków na terenach wiejskich osiąga poziom zaledwie kilku procent wymaganego stanu” – ten cytat z wyd. Ministerstwa Środowiska *Przeгляд istotnych problemów gospodarki wodnej dla obszarów dorzeczcy w ramach II tury konsultacji (...)* wdrażania RDW –

tłumaczy wagę nierozwiązanego problemu. (...)

Uprzejmie proszę o zgłoszenie tematu „zrównoważonej sanitacji” w dyskusji panelowej na III Forum Wodnym w Rawie Mazowieckiej w dniach 25 – 26 marca br.

Anna Smółka

Członek Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Małej Wisły

Dlaczego eko-sanitacja?

- W Polsce ok. 14 mln ludzi żyje w zabudowie rozproszonej, poza zcentralizowanymi systemami kanalizacyjnymi
- Zobowiązania Polski w ramach podpisanego w 2007r. **Planu Działań dla Bałtyku HELCOM**: redukcji substancji biogenych P - 8769 t, N- 62 400 t, **konieczność objęcia działaniami aglomeracji < 300 RLM**
- **Niedostateczna sanitacja obszarów wiejskich i rekreacyjnych** jednym z najistotniejszych problemów gospodarki wodnej w obszarach dorzeczy w ramach wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej w Polsce.
- Konieczność podjęcia **efektywnych kosztowo** rozwiązań w gospodarce ściekowej dla obszarów wiejskich
- Możliwość skorzystania z **doświadczeń skandynawskich** budowy indywidualnych systemów oczyszczania dla obszarów niezurbanizowanych, zwłaszcza górskich.

POLSKI KLUB EKOLOGICZNY w Krakowie

Koło Miejskie w Gliwicach

ul. Ziemowita 1 44-100 Gliwice

tel /fax 032- 231-85-91, e-mail: biuro@pke, www.pkegliwice.pl

(FRAGMENT PISMA)

Gliwice dnia 17 czerwca 2009r.

LDz. 101 /09

Szanowny Pan Prezes

Leszek Karwowski

Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej

fax: +48 (22) 37 20 290

W sprawie: III tury Konsultacji społecznych dot. Planów Gospodarowania Wodami

Polski Klub Ekologiczny - członek Koalicji na Rzecz Czystego Bałtyku (**Coalition Clean Baltic**) oraz Koalicji Wspierania Rozwoju Rolnictwa Ekologicznego, kontynuując swój udział w procesie konsultacji społecznych towarzyszących opracowywaniu Planów Gospodarowania Wodami, wnosi o uwzględnienie w działaniach PGW zobowiązań Polski w ramach HELCOM-owskiego Planu Działań dla Bałtyku, związanych z odprowadzeniem substancji biogenych z rozproszonych źródeł, a to:

- terenów wiejskich i rekreacyjnych o niskiej koncentracji zabudowy (wniosek PKE z dnia 11.03.09r. na III Forum Wodne dotyczący tzw. **zrównoważonej sanitacji**)
- terenów użytkowanych rolniczo.

(:::) **3. Uruchomienie dofinansowania indywidualnych systemów oczyszczania ścieków, opartych na tanich i prostych w obsłudze oczyszczalniach naturalnych w miejsce działań polegających na gromadzeniu i transporcie ścieków oraz ewidencjonowaniu i karaniu właścicieli posesji. Należy ułatwić rolnikom sięganie po środki ujęte w PROW 2007 – 2013 na „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” nadając projektom gospodarki ściekowej wysoki priorytet.**

Maria Staniszevska

Prezes ZG Polskiego Klubu Ekologicznego

•

Udział WWF Polska i PZŚ w konsultacjach społecznych RDW

4 stanowiska w okresie 01.2007 – 06.2009, w nich **zarzuty** m.in.:

- **Ankiety konsultacyjne** wadliwie skonstruowane – ugruntowują szkodliwe, anachroniczne podejście do gospodarki wodnej,
- Publikacja KZGW „*Przegląd IPGW..*” ma **poważne mankamenty w sferze konstrukcji logicznej i zawartości merytorycznej..** a katalog IP nie spełnia wymogu dobrych praktyk identyfikacji problemów ;
- brak **rankingu problemów** pod kątem ważności ich wpływu na osiągnięcie środowiskowych celów gospodarki wodnej;
- **Przemieszanie informacji na temat Istotnych Problemów GW z opisami działań zaradczych,**
- **mapy ilustrujące występowanie IP wypaczające rzeczywiste zróżnicowanie intensywności występowania IP w poszczególnych dorzeczach** (np. problem ochrony przed powodzią nie występuje w zlewni G.Odry!)
- WWF Polska i PZŚ apeluje o **uzupełnienie licznych braków** w konsultowanych proj. PGW, a to:
 1. Nie powielanie mitów nt. upośledzenia Polski pod względem dostępności zasobów wodnych i potrzeb magazynowania wody do 15% zasobów (bilans korzyści i kosztów?)
 2. Określenie warunków referencyjnych rzek i jezior wg wymogów RDW
 3. Uzupełnienie sieci monitoringu o wskaźniki biologiczne i hydromorfologii
 4. Analiza ekonomiczna nieadekwatna do wymogów RDW (np. koszty zasobowe w Polsce = 0!)
 5. Uszczegółowienie działań i *Prognozy oddziaływania na środowisko*; uzasadnienie **derogacji**

**Publikacja European Environmental Bureau & WWF
„Europejskie wody na rozdrożu”**

„Europejskie wody na rozdrożu” – jak osiągnąć cele RDW do 2015r.?

5 głównych **wskaźników** dla oceny Planów Gospodarowania Wodami:

1. Transparentne i uspołecznione zarządzanie wodami
2. Ograniczenie strat wody
3. Więcej przestrzeni dla żyjących cieków
4. Zdrowe, bezpieczne wody dla ludzi i przyrody
5. Wizjonerska i elastyczna polityka wodna

Udział PKE w ankiecie European Environmental Bureau nt. oceny PGW w krajach UE, publikacja wyników przed spotkaniem dyrektorów KE ds. wody w końcu maja 2009r.

European Rivers LeagueTable

Liga Europejskich Rzek - PGW wg ankiet EEB / WWF

Country	River Basin	Transparent & publicly owned water management	Reducing wastage and using water well	Space for living rivers	Healthy and safe water	Visionary and adaptive water management
Austria	National	no consultation	moderate	moderate	moderate	moderate
Belgium	Meuse	bad	poor	moderate	moderate	moderate
Belgium	Scheldt	poor	moderate	moderate	moderate	poor
Czech Republic	Morava	bad	bad	poor	poor	poor
Germany	Elbe	moderate	good	moderate	poor	poor
Germany	Rhine	poor	poor	good	moderate	poor
Germany	Weser	poor	poor	poor	poor	poor
Spain	Baleares	poor	poor	moderate	bad	poor
Spain	Duero	no consultation	bad	moderate	bad	poor
Spain	El Tajo	no consultation	good	bad	poor	moderate
Finland	Kymijoki-Suomen	moderate	poor	poor	poor	poor
France	Loire-Bretagne	moderate	moderate	good	moderate	bad
France	Rhone	poor	moderate	moderate	poor	poor
Ireland	Shannon	poor	poor	bad	moderate	poor
Netherlands	Meuse	poor	poor	good	moderate	moderate
Netherlands	Rhine	poor	poor	good	moderate	moderate
Poland	Vistula	poor	moderate	poor	poor	poor
Romania	Arges-Vedea	poor	poor	moderate	moderate	poor
UK	North Umbria	poor	poor	poor	moderate	poor
UK	North West	poor	moderate	moderate	moderate	poor
UK	Scotland	moderate	moderate	moderate	poor	moderate
UK	Severn	moderate	poor	poor	good	moderate
UK	South West	poor	poor	poor	moderate	moderate
Average	Średnio oceniane zlewnie	poor	poor	moderate	moderate	poor
Kraj	Zlewnia rzeki	Transparentne i uspołecznione zarządzanie wodami	Ograniczenie strat wody	Więcej przestrzeni dla żyjących cieków	Zdrowe, bezpieczne wody dla ludzi i przyrody	Wizjonerska i elastyczna polityka wodna

zły	słaby	średni	dobry	b.dobry	Skala oceny
-----	-------	--------	-------	---------	-------------

Jaki wkład mogą wnieść członkowie organizacji pozarządowych do procesu wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej?

WNIOSKI:

- 2009 jest ważnym momentem dla europejskiej polityki wodnej.
- Plany Zarządzania Wodami będą wkrótce (31.12.2009r.) uchwalone!
- Nasza opinia członków organizacji pozarządowych **może być pomocna (?)**
- Swoje zdanie możesz wyrazić wchodząc na strony:

www.rzgw.gliwice.pl www.kzgw.org.pl

<http://water.europa.eu/participate>

CZY MIELIŚMY WPŁYW na PGW?

*Coalition
Clean Baltic*

Cyanobacterial blooms in the Baltic Sea
MODIS AQUA 2005-07-11, data from NASA
processed by SMHI